

că toate suferințele lor trecute, ba și viitoare, s-ar datora demagogiei lui Seliminski¹. Unora dintre fruntași li se făgăduiră chiar ranguri boierești, așa cum căpătaseră unii bulgari din Alexandria². Până la urmă, Tosun Bei îl amenință pe Seliminski și acesta se retrase, lăsând pe slivneni în voia soartei. Nu mai insistăm asupra altor proiecte și încercări ale băjenarilor, deoarece acestea depășesc emigrarea slivnenilor și se referă la întreaga emigrație. În acest fel, a eșuat încercarea slivnenilor de a-și reface orașul părăsit, întemeind un nou Sliven lângă Ploiești. Așa cum s-a arătat mai sus, slivnenii s-au risipit. Marea majoritate a rămas la Ploiești, o parte s-a reîntors treptat în Bulgaria, iar alții s-au așezat la Brăila, București, Galați și în alte orașe, sau chiar în sate.

După cum am văzut mai sus interesele agricultorilor și micilor negustori și meseriași din Sliven s-au ciocnit de acelea ale vîrfurilor societății feudale otomane, ale clerului grecesc, ale țarismului, ale ciorbagiilor și ale arendașilor și moșierilor din Țara Românească.

Forțele mișcării de eliberare de la Sliven, reprezentate de sărăcimea orașului, în fruntea căreia se afla căpitanul Mamarcev, au fost prea slabe pentru a trece la o răscoală antiotomană. Așa cum arată istoricul sovietic Konobeev, insuccesul lui Mamarcev s-a datorat nu numai atitudinii negative a țarismului față de o asemenea răscoală sau trădării fățișe a ciorbagiilor, ci mai ales faptului că cea mai mare parte a acestei mici burghezii de negustori și meseriași a dat înapoi, preferînd emigrarea. Partea moderată a conducerii mișcării de eliberare (Seliminski însuși) era împotriva unei lupte armate³.

Niciun episod al marii emigrații bulgare din 1830 nu reflectă mai puternic și mai vizibil lupta dintre diferitele interese de clasă care s-au încrucișat în Balcani, ca refugiarea slivnenilor. Aceste interese de clasă au depășit cu totul atît comunitatea de religie, cît și pe cea națională. Aceleași interese de clasă fac pe exploatatorii turci să lucreze mină în mină cu clerul grecesc sau cu ciorbagiile bulgari, de care-i despărțea atît religia cît și naționalitatea. Aceleași contradicții de clasă se manifestă puternic și în Țara Românească, pînă și în sînul băjenarilor. Slivnean el însuși, Anton Ivan Kamburoglu îi părăsește pe slivneni și preferă să plece din Brașov ca să nu poată fi chemat la procesul lor, interesele legîndu-l de Sachelarie și de ceilalți din clasa sa. Mavrudis slivneanul își duce compatrioții să-i facă clăcași pe moșia lui Hagi Moscu de la Dudești. În sfîrșit, alți slivneni mai bogați, după exemplul mai vechi al altor bulgari din emigrație, devin arendași și exploatatori ai propriilor lor compatrioți, ca și ai clăcașilor romîni. Nu mai puțin vizibil apar și interesele de clasă ale moșierilor și arendașilor romîni sau străini din Țara Românească.

Dacă încercarea de a reface pe teritoriul romînesc orașul Sliven nu a reușit, ca urmare a tuturor acestor contradicții, în schimb emigrarea slivnenilor a întărit emigrația bulgară din Țara Românească și în renașterea culturală, ca și în mișcarea de eliberare de mai tîrziu, prezența lor va fi simțită.

¹ Pentru toate cele de mai sus vezi Tabakov, *op. cit.*, II, p. 149-150; Kriștanov, Penakov, Maslev, *op. cit.*, p. 125. Vezi și traducerea completă și exactă a însemnărilor lui Seliminski la Maslev, *op. cit.*, p. 234.

² Antonian Nour, *Istoricul orașului Alexandria*, (1927), p. 66.

³ Konobeev, *op. cit.*, p. 274.